

Παναγιώτης Σωτήρης

Η εξαγγελία Σαμαρά ότι το 2015 η χώρα θα μπορέσει να έχει όχι απλώς πρωτογενές πλεόνασμα αλλά και δημοσιονομικό πλεόνασμα, δηλαδή ακόμη και μετά την αποπληρωμή τόκων, στην πραγματικότητα ισοδυναμεί με προκαταβολική εξαγγελία κοινωνικού πολέμου.

Δεν θα σταθούμε στο στοιχείο εξαπάτησης που έχει, ούτως ή άλλως, η εξαγγελία πλεονασμάτων, όταν αυτή στηρίζεται στην αυθαίρετη παραδοχή ότι οι τεράστιες ενισχύσεις δημόσιου χρήματος προς το τραπεζικό σύστημα δεν αποτελούν «δημόσια έξοδα» και κατά συνέπεια δεν αυξάνουν το πρωτογενές έλλειμμα, το οποίο, εάν συνυπολογίζονταν οι ενισχύσεις προς τις τράπεζες, θα έφθανε για το 2013 στο ύψος των 15,887 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Πάνω από όλα θα σταθούμε στην ίδια την ουσία της εξαγγελίας Σαμαρά. Είναι προφανές ότι για να μπορέσει να υπάρξει ένα τόσο μεγάλο πλεόνασμα που να μπορεί να καλύπτει και τις ανάγκες αποπληρωμής τόκων και ληξιπρόθεσμων ομολόγων που για το 2014 προβλέπονται να φτάσουν τα 33,6 δισεκατομμύρια ευρώ και το 2015 τα 25,9 δισεκατομμύρια ευρώ, χρειάζεται μεγάλη αύξηση των εσόδων ή/και μείωση δαπανών. Όμως, με δεδομένη την όλη συνθήκη ύφεσης και συρρίκνωσης της οικονομίας αλλά και το γεγονός ότι τα μεγαλεπήβολα σχέδια για δεκάδες δισεκατομμύρια έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις μετατράπηκαν σε μαζική εκποίηση μπιρ παρά (αγγλιστί fire sale) δημόσιας περιουσίας, ένας μόνος δρόμος μένει: ένας ακόμη πιο άγριος γύρος δραματικών περικοπών δαπανών.

Όπως συνέβη με το «πρωτογενές πλεόνασμα» έτσι και το «δημοσιονομικό πλεόνασμα» θα το μετρήσουμε σε νέα μαζικά κύματα απολύσεων από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε νέες μειώσεις σε μισθούς και σε συντάξεις, σε ακόμη περισσότερα κλειστά σχολεία και

νοσοκομεία. Αυτό θα σημαίνει ένα μόνιμο πλεόνασμα φτώχειας, ακύρωσης των όποιων πρακτικών αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών, επιδείνωσης των πλευρών ανθρωπιστικής κρίσης που ήδη είναι παραπάνω από εμφανή, διάλυσης των δημόσιων υποδομών.

Ακόμη χειρότερα, η διάλυση του κοινωνικού ιστού και η αποπτώχευση μιας κοινωνίας γίνονται οι αναγκαίες συνθήκες για να «ψηφίσουν οι αγορές», για να χρησιμοποιήσουμε μια άλλη αγαπημένη έκφραση του πρωθυπουργού. Όσο περισσότερο ακυρώνεται κάθε έννοια δημοκρατικής συζήτησης και αντιπαράθεσης για τις κατευθύνσεις της οικονομικής πολιτικής, τόσο περισσότερο μεταβαίνουμε σε μια «δημοκρατία των επενδυτών», σε μια διαδικασία απόφασης όπου όλα κρίνονται με βάση την απαίτηση, ιδίως από τη μεριά των αγορών χρήματος, για άμεση απόδοση και εύκολη κερδοφορία.

Ότι αυτή η πλήρης υποταγή στις απαιτήσεις των αγορών, που αποτελεί άλλωστε και τον πυρήνα της αρχιτεκτονικής της ευρωζώνης, σήμερα επενδύεται ιδεολογικά σε εθνικό στόχο δεν αποτελεί μόνο ένδειξη της ηγεμονικής ρηχότητας των οικονομικών και πολιτικών ελίτ. Αποτυπώνει, επίσης, και μια διεστραμμένη προσπάθεια να επενδυθεί φαντασιωτικά η κοινωνική καταστροφή, να αποτελεί αντικείμενο επιθυμίας η ίδια η συνθήκη της εξαθλίωσης. Αρκεί μια ματιά στη έντεχνα σκηνοθετημένη αναμονή των ανακοινώσεων πλεονασμάτων στα δελτία των 8 για να φανεί ο μηχανισμός αυτός.

Γι' αυτό το λόγο και είναι δομικά αλυσιτελής κάθε προσπάθεια να αρθρωθεί μια άλλη πολιτική που δεν θα στηρίζεται σε μια δομική «αλλαγή παραδείγματος». Η συμμόρφωση προς την τήρηση των δανειακών συμβάσεων και των όρων αποπληρωμής του χρέους, η υπεράσπιση «εξ αριστερών» της δυνατότητας πλεονασμάτων, η αποδοχή του ευρώ ως απόλυτου ορίου, μικρά περιθώρια αφήνουν για ανακοπή ενός δρόμου καταστροφής, παρά μόνο με την μορφή επίσης φαντασιωτικών επικλήσεων για ένα «Σχέδιο Μάρσαλ».

Απέναντι στην κυνική βιοπολιτική της απελπισίας που σήμερα εκβιάζει τα θύματα να επενδύσουν ιδεολογικά στην ίδια τη συνθήκη απελπισίας τους, η όποια επικοινωνιακή διαχείριση της δυνατότητας ενός άλλου δρόμου μικρή υπηρεσία προσφέρει. Ακόμη χειρότερα, βάζοντας στο απυρόβλητο τον πυρήνα του ζητήματος -την πειθαρχική λειτουργία του ευρώ, των ευρωπαϊκών συνθηκών και του μηχανισμού του χρέους- συντηρούν την αίσθηση ότι «δεν υπάρχει άλλος δρόμος» και τη μετατροπή της αγανάκτησης σε κυνικό εξατομικευμένο αγώνα για την επιβίωση. Μόνο που έτσι η ανατροπή γίνεται πολυκαιρισμένο σύνθημα σε αφίσα και όχι συλλογική δράση...

Ο Παναγιώτης Σωτήρης είναι υποψήφιος ευρωβουλευτής με την ANΤΑΡΣΥΑ

